

SKUNDŲ DĖL PSICHOLOGŲ PROFESINĖS ETIKOS PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO REGLAMENTAS

I. Įvadas

1. Vadovaujantis šiuo Skundų dėl psichologų profesinės etikos pažeidimų nagrinėjimo reglamentu (toliau – Reglamentas) nagrinėjama psichologo profesinė veikla, kuria galimai pažeidžiamas Lietuvos psichologų sąjungos (toliau – LPS) Psichologų profesinės etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas). Skundus dėl psichologų profesinės etikos pažeidimų nagrinėja LPS Etikos komiteto (toliau – Komitetas) sudaryta skundo nagrinėjimo komisija (toliau – Komisija).
2. Skundai dėl psichologų profesinės etikos galimų pažeidimų (toliau – Skundai) nagrinėjami vadovaujantis Etikos kodeksu, LPS įstatais, Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais psichologų profesinę veiklą, ir šiuo Reglamentu.
3. Reglamentas taikomas tik tais atvejais, kai psichologas, dėl kurio profesinės veiklos kreipiamasi, yra LPS narys, asocijuotas narys ir / arba turi EuroPsy sertifikatą, kuris profesinę veiklą vykdo Lietuvos Respublikos teritorijoje ir paslaugas teikia Lietuvoje gyvenantiems (nuolat ar laikinai) fiziniams asmenims bei Lietuvoje veiklą vykdančioms juridiniams asmenims. Skundai, neatitinkantys šių reikalavimų, nenagrinėjami, o skundo pareiškėjui savo teises rekomenduojama ginti įstatymų nustatyta tvarka.
4. Komisija gali nagrinėti Skundus tik dėl galimo profesinės etikos pažeidimo, padaryto per paskutinius 36 mėnesius.
5. Komisija tiria, pataria, edukuoja bei skiria disciplinuojančias priemones ir / ar koreguojančius veiksmus, vadovaudamasi sąžiningumo ir nešališkumo principais.

II. Komitetui adresuojamų Skundų priėmimo tvarka

1. Skundus gali pateikti visi Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys. Skundai yra adresuojami LPS biurui (aktualus adresas skelbiamas Lietuvos psichologų sąjungos internetinėje svetainėje www.psichologusajunga.lt) ir siunčiami elektroniniu paštu etikoskomitetas@psichologusajunga.lt.
2. Skundas teikiamas valstybine kalba užpildant LPS internetinėje svetainėje esančią Skundo dėl galimo psichologo profesinės etikos pažeidimo formą (toliau – Forma). Anoniminiai, žodiniai ar kitokiu būdu pateikti skundai, kurie neatitinka šio Reglamento II.2 punkte nurodytų reikalavimų, nėra priimami.

3. Gautas Skundas registruojamas LPS skundų registracijos žurnale, nurodant skundo gavimo datą ir registracijos numerį.
4. Skundo pareiškėjas (toliau – Pareiškėjas) jo nurodytu elektroniniu paštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuojamas apie Skundo gavimą ir perdavimą Komitetui arba Skundo atmetimą, nurodant atmetimo priežastis (žr. I.3 ir II.2).
5. Komitetas per 23 darbo dienas nuo Skundo Komitetui pateikimo dienos, balsų dauguma priima sprendimą dėl Skundo priėmimo nagrinėjimui ar jo nepriėmimo nagrinėti. Komisijai priėmus sprendimą Skundo nenagrinėti, Pareiškėjas per 2 (dvi) darbo dienas nuo Komisijos priimto sprendimo informuojamas elektroniniu paštu pateikiant Skundo atmetimo priežastis.
6. Nusprendus priimti Skundą nagrinėti, kartu su sprendimu Pareiškėjui jo nurodytu elektroniniu paštu siunčiama Reglamento kopija ir informacija apie Skundo nagrinėjimo terminą.
7. Skundo kopija, Reglamento kopija ir informacija apie Skundo nagrinėjimo terminą elektroniniu paštu yra siunčiama ir psichologui, dėl kurio galimų profesinės etikos pažeidimų yra gautas Skundas (toliau – Psichologas).
8. Skundo nagrinėjimo terminas yra 3 (trys) mėnesiai (neįskaitant vasaros atostogų, t. y. kiekvienais metais nuo liepos 1 d. iki rugpjūčio 31 d.). Jis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai Komitetas priima sprendimą dėl Skundo priėmimo nagrinėti.
9. Komisijos sprendimu trijų mėnesių Skundo nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas esant objektyvioms aplinkybėms, apie tai informuojant Pareiškėją ir Psichologą.
10. Jei Skundą dėl Psichologo profesinės veiklos pateikia Komiteto narys arba Skundas pateiktas dėl Komiteto nario profesinės veiklos, Komiteto narys nusišalina nuo Skundo nagrinėjimo apie tai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo Skundo perdavimo Komitetui dienos, raštu informuodamas Komitetą.
11. Komitetas, Komisija ir LPS biuras užtikrina su Skundo nagrinėjimu susijusios informacijos konfidencialumą, t. y. ši informacija, o taip pat Pareiškėjo ir Psichologo tapatybė tretiesiems asmenims, nesusijusiems su Skundo nagrinėjimu, neatskleidžiama. Dalis konfidencialios informacijos gali būti atskleista tik Komisijai priėmus sprendimą dėl atitinkamų disciplinuojančių priemonių ir koreguojančių veiksmų, kurių įgyvendinimui būtina atskleisti informaciją apie profesinės etikos pažeidimus padariusį Psichologą (žr. IV.5).

III. Skundo nagrinėjimo procedūra

1. Skundo nagrinėjimas vyksta tik tada, jei Pareiškėjas bendradarbiauja ir pateikia informaciją bei įrodymus, būtinus Skundo tyrimo vykdymui ir sprendimo priėmimui.
2. Komitetas, priėmęs Skundą nagrinėjimui, sudaro Komisiją iš ne mažiau kaip 5 narių. Komisiją gali sudaryti tik Komiteto nariai, o jei tokios galimybės nėra arba yra poreikis į Komisiją

kviesti ekspertus, ją turi sudaryti ne mažiau kaip pusė Komiteto narių ir kviestiniai specialistai, išskyrus Reglamento III.3 punkte numatytą išimtį.

3. Kai didesnė dalis Komiteto narių nuo Skundo nagrinėjimo turi nusišalinti ir dėl to nėra galimybės tenkinti Reglamento III.2 punkte nustatyto reikalavimo Komisijos sudėčiai, tokiu atveju Komisijos didesnę dalį gali sudaryti kitų LPS Komitetų kviestiniai nariai, o Komisijos pirmininku tampa vienas iš Komisijoje dalyvaujančių Etikos komiteto narių.
4. Kai visi Komiteto nariai turi nusišalinti nuo Skundo nagrinėjimo, pavyzdžiui, skundžiamas vienas iš Komiteto narių arba visi Komiteto nariai turi asmeninius ar profesinius ryšius su Psichologu ar Pareiškėju, Komisiją skundo nagrinėjimui atskiru potvarkiu sudaro LPS Valdyba.
5. Sudarydamas Komisiją Komitetas gali kreiptis į kitus LPS komitetus, prašydamas deleguoti tam tikros srities specialistus, LPS narius, kurių profesinė kompetencija yra svarbi Skundo nagrinėjimui.
6. Komisija Skundo nagrinėjimo metu, esant poreikiui, turi teisę kreiptis profesinės teisinės konsultacijos.
7. Komiteto narys, kuris su Pareiškėju arba Psichologu yra susijęs reikšmingais profesiniais arba asmeniniais santykiais, siekiant objektyvumo ir vengiant interesų konflikto, turi nusišalinti nuo Skundo nagrinėjimo, apie tai raštu informuodamas Komitetą jo posėdžio, kuriame priimamas sprendimas dėl Skundo priėmimo nagrinėti, metu. Komisijos nario nusišalinimas galimas ir vėlesniame Skundo nagrinėjimo etape, paaiškėjus naujoms aplinkybėms.
8. Psichologas, kurio profesinė veikla yra Komisijos nagrinėjimo objektas, turi bendradarbiauti su Komisija Skundo nagrinėjimo metu, pateikdamas savo poziciją raštu, atsakant į Skundo esmę, ir žodžiu, dalyvaujant Skundo nagrinėjimo posėdyje.
9. Kviečiamas į Komisijos posėdį, kuriame nagrinėjamas Skundas, Psichologas turi jame dalyvauti. Jei Psichologas dėl svarių priežasčių (tokių kaip jo ar jo mažamečio vaiko liga, šeimos nario netektis ar dalyvavimas teisiniame procese) negali dalyvauti gyvai ar nuotoliniu būdu, turi informuoti Komisiją apie negalėjimo dalyvauti priežastis. Posėdis gali būti nukeltas ne daugiau kaip du kartus. Jei Psichologas nedalyvauja ir atidėtame posėdyje, tuomet Komisija posėdį veda be Psichologo ir vadovaujasi Pareiškėjo pateikta informacija bei Psichologo pateikta rašytine informacija.
10. Jei Psichologas su Komisija nebendradarbiauja, Komisija Skundą nagrinėja ir sprendimą priima remdamasi visa Skundo nagrinėjimo metu gauta informacija. Jei Skundo nagrinėjimo metu Psichologas nutraukia narystę LPS ar atsisako / nepratęsia EuroPsy sertifikato, Skundo nagrinėjimo procesas nenutrūksta ir vykdomas iki sprendimo priėmimo. Sprendime suformuluotos išvados ir disciplinuojantys / korekciniai veiksmai Psichologui galioja, nepaisant jo pasitraukimo iš LPS. Psichologui nevykdant paskirtų disciplinuojančių / korekcinų veiksmų, Komisija gali imtis kitų disciplinuojančių priemonių (žr. IV.5 sk.).

11. Komisija, nagrinėdama Skundą, atsižvelgia į visas su juo susijusias aplinkybes ir gautus dokumentus.
12. Skundo nagrinėjimo posėdis organizuojamas LPS biure arba nuotoliniu būdu ir tik tuo atveju, jei jame dalyvauja visi Komisijos nariai. Jei nors vienas Komisijos narys posėdyje dalyvauti negali, jis yra nukeliamas, apie tai elektroniniu paštu informuojant Psichologą.
13. Skundo nagrinėjimo posėdį organizuojant nuotoliniu būdu, siekiant užtikrinti informacijos konfidencialumą, Komisijos nariai ir Psichologas privalo užtikrinti, kad posėdžio metu patalpoje nebūtų pašalinių, su Skundu nesusijusių, asmenų. Komisijos pirmininko sprendimu, įvertinus aplinkybes, posėdis gali būti nutraukiamas ar perkeliamas.
14. Skundo nagrinėjimo posėdžiai yra protokoluojami. Siekiant, kad į protokolą būtų įtraukta tikslī ir teisinga informacija, daromas posėdžio garso įrašas, apie tai informuojant posėdžio dalyvius. Posėdžio garso įrašas saugomas 23 darbo dienas nuo sprendimo išsiuntimo Skundo šalims dienos, išskyrus jei pateikiama apeliacija – tada įrašas saugomas iki apeliacijos nagrinėjimo pabaigos. Posėdžio garso įrašai sunaikinami pasibaigus šiame punkte nurodytiems jų saugojimo terminams. Posėdžio protokolas ir visa su Skundu susijusi informacija yra konfidenciali, todėl trečiosioms šalims neteikiama, jų kopijos nėra daromos. Esant poreikiui, posėdžio dalyviams gali būti išduodamas protokolo išrašas. Su posėdžio protokolu posėdžio dalyviai gali susipažinti LPS biure, iš anksto sutartu su biuro administratoriumi laiku ir pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.
15. Sprendimas dėl profesinės etikos pažeidimo (toliau – Sprendimas) priimamas Komisijos balsų dauguma. Balsams už (yra pažeidimas) ir prieš (nėra pažeidimo) pasiskirsčius po lygiai, Sprendimą nulemia Komisijos pirmininko balsas.
16. Sprendime turi būti pagrindžiama, kokius profesinės etikos principus ir / ar kurias Etikos kodekso, kitų norminių dokumentų ar teisės aktų nuostatas Psichologas pažeidė.
17. Sprendimo išrašas elektroniniu paštu yra išsiunčiamas abiem Skundo šalims – Pareiškėjui ir Psichologui.
18. Jei po to, kai Skundas buvo priimtas nagrinėjimui, Pareiškėjas nusprendžia Skundą atsiimti, Komisija vis tiek Skundą išnagrinėja ir priima Sprendimą. Tokiu atveju apie Komisijos priimtą Sprendimą informuojamas tik Psichologas.
19. Psichologas, kurio profesinė veikla yra skundžiama, gindamas save Komisijai gali atskleisti su jo profesine veikla ir nagrinėjamu Skundu susijusią konfidencialią informaciją, tą darydamas atsakingai ir tik šiuo tikslu. Klientas, teikdamas skundą, pateikia raštišką patvirtinimą, kad konfidenciali informacija gali būti atskleista Komisijai tokia apimtimi, kokia yra būtina skundo nagrinėjimui.

IV. Komisijos rekomendacijos, disciplinuojančios priemonės ir korekciniai veiksmai

1. Komisija, Skundo nagrinėjimo metu, nustatiusi, kad buvo padarytas Psichologo profesinės etikos pažeidimas, priima Sprendimą dėl pažeidimo pobūdžio ir reikšmės Pareiškėjui bei gali imtis Reglamento IV.2 ir IV.5 punktuose nustatytų korekcinį veiksmų ir disciplinuojančių priemonių, kurios turi būti paskirtos, atsižvelgus į Psichologo profesinės etikos principų pažeidimo prigimtį, laipsnį, trukmę ir kitas svarbias aplinkybes, tokias kaip Psichologo noras bendradarbiauti su Komisija, savo klaidų supratimas, poveikis klientui, bendruomenei, psichologo profesijos įvaizdžiui visuomenėje ir kt.
2. Komisija Sprendimu gali įpareigoti Psichologą imtis vieno arba daugiau iš žemiau aprašytų korekcinį veiksmų:
  - 2.1. Pripažinti profesinės etikos pažeidimą ir raštu atsiprašyti asmens, kurio atžvilgiu buvo pažeista profesinė etika;
  - 2.2. Tobulinti profesinę kvalifikaciją, dalyvaujant psichologinio įvertinimo arba psichologinio konsultavimo kvalifikacijos tobulinimo kursuose (Komisija, atsižvelgdama į pažeidimą ir kursų prieinamumą, gali rekomenduoti konkretų mokymo kursą);
  - 2.3. Tobulinti profesinę kvalifikaciją, išklausanč bazinį arba specializuotą psichologo profesinės etikos kursą, pvz., bet kuriame Lietuvos universitete, kuriame vykdomos psichologijos studijų programos;
  - 2.4. Lankyti profesines konsultacijas pas labiau konkrečioje profesinėje veikloje patyrusį psichologą (konkretų rekomenduojamą profesinių konsultacijų (supervizijų) skaičių Komisija nustato atsižvelgdama į profesinės etikos pažeidimą).
  - 2.5. Kiti Komisijos parinkti korekciniai veiksmai.
3. Skirdama korekcinis veiksmus Psichologui, Komisija Sprendime nurodo laikotarpį, per kurį Psichologas įpareigojamas šiuos veiksmus įgyvendinti ir apie tai informuoti Komisiją.
4. Jei Psichologas per Sprendime nurodytą korekcinį veiksmų įgyvendinimo laikotarpį neinformuoja Komiteto apie korekcinį veiksmų įgyvendinimą, LPS biuras Psichologui siunčia du įspėjimus: pirmąjį – pasibaigus Sprendime nurodytam korekcinį veiksmų įgyvendinimo laikotarpiui, antrąjį – po vieno mėnesio nuo pirmojo įspėjimo išsiuntimo dienos. Jei Psichologas ir po šių dviejų įspėjimų Komisijos įpareigojimų nevykdo, Komitetas apie tai informuoja LPS Valdybą ir rekomenduoja papildomai taikyti vieną iš IV.5 punkte nurodytų disciplinuojančių priemonių.
5. Komisija, nustatiusi profesinės etikos pažeidimą, gali Psichologui taikyti vieną ar kelias iš žemiau nurodytų disciplinuojančių priemonių:
  - 5.1. Formuluoti įspėjimą;

- 5.2. Rekomenduoti LPS valdybai sustabdyti Psichologo narystę LPS, kol Psichologas įgyvendins paskirtus korekcinius veiksmus;
  - 5.3. Rekomenduoti EuroPsy komitetui sustabdyti Psichologo EuroPsy sertifikato galiojimą, kol Psichologas įgyvendins paskirtus korekcinius veiksmus;
  - 5.4. Rekomenduoti LPS valdybai pašalinti Psichologą iš LPS;
  - 5.5. Įtraukti Psichologą, davusį sutikimą dėl tokios informacijos viešinimo, į LPS internetinėje svetainėje talpinamą sąrašą, kuriame įvardinami psichologai, grubiai pažeidę profesinę etiką ir nevykdantys Komisijos paskirtų korekcinių veiksmų; sutikimą ar nesutikimą dėl šios informacijos viešinimo Psichologas išreiškia teikdamas prašymą tapti LPS nariu ar tęsti narystę tuo pačiu gaudamas aiškią informaciją, kad ir išreiškęs nesutikimą dėl informacijos viešinimo gali tapti (likti) nariu;
  - 5.6. Rekomenduoti EuroPsy komitetui panaikinti Psichologo EuroPsy sertifikato galiojimą;
  - 5.7. Informuoti Psichologo, pateikusio sutikimą dėl tokios informacijos perdavimo, darbovietę apie Komisijos priimtą Sprendimą; sutikimą ar nesutikimą dėl šios informacijos perdavimo Psichologas išreiškia teikdamas prašymą tapti LPS nariu ar tęsti narystę tuo pačiu gaudamas aiškią informaciją, kad ir išreiškęs nesutikimą dėl informacijos perdavimo gali tapti (likti) nariu;
  - 5.8. Rekomenduoti Pareiškėjui kreiptis į teisėsaugos institucijas dėl galimai patirtos žalos atlyginimo;
  - 5.9. Kitos Komisijos parinktos disciplinuojančios priemonės.
6. Komisijos paskirti korekciniai veiksmai ir disciplinuojančios priemonės pradeda galioti po 23 darbo dienų nuo Komisijos Sprendimo išsiuntimo Psichologui elektroniniu paštu dienos.

V. Baigiamosios nuostatos

1. Apeliacija dėl Skundo nagrinėjimo procedūros gali būti teikiama ne vėliau kaip per 23 darbo dienas nuo Komisijos Sprendimo išsiuntimo Psichologui elektroniniu paštu dienos (apelacijos tvarka apibrėžta Skundų dėl psichologų profesinės veiklos nagrinėjimo procedūros apelacijos reglamente).
2. Reglamentas įsigalioja patvirtinus jį LPS valdyboje. Reglamento IV skyriaus 5.5 ir 5.7 dalys įsigalioja nuo 2022 m. birželio 1 d.
3. Reglamentas gali būti keičiamas LPS Etikos komiteto arba Valdybos teikimu. Reglamento pakeitimus tvirtina LPS valdyba.
4. LPS nariai su Reglamentu supažindinami jį pateikiant LPS tinklapyje, apie jo atnaujinimus skelbiant LPS naujienlaiškyje.

Lietuvos
psichologų
sąjunga

Pirmoji dokumento revizija patvirtinta LPS valdybos posėdyje 2010 gruodžio 9 d.

Antroji dokumento revizija patvirtinta LPS valdybos posėdyje 2019 vasario 6 d.

Trečioji dokumento revizija patvirtinta LPS valdybos posėdyje 2021 rugsėjo mėnesio 9 d.
